

OPETUSLAUTAKUNNALLE

Turun kielikylpyvanhemmat ry:n lausunto kouluverkkoselvityksen 2009 johdosta

I Johdanto

Ruotsin kielen kielikylpy språkbad on toiminut Turussa 15 vuotta. Se aloitetaan 5-vuotiaana Kellonsoittajankadun päiväkodissa, josta siirrytään valmiina luokkana Kerttulin alakouluun vuosiluokille 1.- 6. ja edelleen samana ryhmänä Luostarivuoren yläkouluun vuosiluokille 7.- 9. Kielikylvyn tuloksena oppilaista tulee toiminnallisesti kaksikielisiä. Samalla kielikylpy edellyttää perheiltä sitoutumista koko ketjun alusta loppuun eli 11 vuodeksi kunkin lapsen osalta.

Kielikylpyoppilaita on ala- ja yläkouluissa yhteensä noin 210 ja päiväkodissa noin 60. Lapset tulevat lähes poikkeuksetta täysin suomenkielisistä perheistä. Kielikylvyn suosio on ollut viime aikoina vahvassa nousussa ja tulevana syksynä 2009 kielikylvyn esikoulun on ensimmäistä kertaa aloittamassa kaksi ryhmää. Pyrkimyksenä onkin kielikylvyn

laajentaminen siten, että rinnakkaisia opetusryhmiä olisi jatkossa kaksi. Kielikylpy on Turun kaupungille yksi lapsiperheitä houkutteleva vetovoimatekijä ja se tuottaa kaksikieliseen Turkuun erinomaisesti ruotsin kielen hallitsevan joukon tulevia opiskelijoita ja aikuisia.

Nykyinen kielikylpyketju on toimiva, tuloksellinen ja kaikin puolin kiitettävä. Tämän jatkumon aikaansaaminen on vienyt vuosia ja se on vaatinut merkittäviä ponnisteluja niin opetushenkilökunnalta kuin vanhemmiltakin sekä ymmärtämystä ja yhteistyötä rehtoreilta ja johtajilta. Tätä erinomaista yhteistyötä ja synergiaa ei tule hukata.

Kielikylvyn erityisluonteen vuoksi myös sopivan valmiin oppimateriaalin löytäminen on ongelmallista ja kielikylpyopettajat ovatkin keränneet aineistoa vuosien ajan sekä valmistaneet sitä paljolti myös itse. Yhteistyön ja yhteisesti koottujen opetusmateriaalien kautta voidaan ajatella saavutettavan jopa kustannussäästöjä. Kielikylpypedagogiikkaan kuuluu, että sama opettaja opettaa vain yhdellä kielellä. Kielikylpykieli omaksutaan käytännön kokemusten kautta käyttämällä kieltä kaikessa toiminnassa.

Turun kielikylpyvanhemmat ry (jäljempänä yhdistys) katsoo, että edellä mainitut kielikylvyn erityispiirteet tulee ottaa päätöksenteossa huomioon ja taata kielikylpyopetuksen tason säilyminen sekä sen vaatimien pedagogisten erityistarpeiden täyttyminen jatkossakin. Yhdistys pitää kielikylvyn uudelleensijoittelun uhkana myös oppilaiden hakeutumista muualle, mikäli kulkemista koululle kohtuuttomasti vaikeutetaan.

II Kielikylvyn intressit

Yhdistys pitää kielikylpyopetuksen sijoittumisen kannalta keskeisimpinä seuraavia seikkoja:

1. Yksiköiden läheisyys. Eri kielikylpy-yksiköiden tulee sijaita lähellä toisiaan. Kielikylpy tekee vahvasti yhteistyötä akselilla päiväkotialakoulu-yläkoulu ja olennaisen tärkeää on, että eri yksiköt sijaitsevat lähekkäin. Yhteistyöstä esimerkkinä mm. koulun ja päiväkodin yhteiset liikuntahetket, kummioppilastoiminta ja koululaisten käynnit lukemassa päiväkotilapsille. Matka saa siis olla enintään pienen lapsen kävelyetäisyys.

2. Liikenneyhteydet. Koulujen tulee sijaita hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Kielikylpyoppilaat asuvat ja kulkevat kouluun eri puolilta kaupunkia. On välttämätöntä, että kielikylpykoulut sijaitsevat keskustassa hyvien pitkäjäsenliikenneyhteyksien varrella.

3. Kielikylpyosaaminen. Kaikkien kielikylpyoppilaita opettavien opettajien tulee hallita ja ymmärtää kielikylpyopedagogiikkaa. Tämä koskee sekä ruotsin- että suomenkielisiä opettajia. Kielikylpy ei ole koulussa irrallinen viipale, vaan kielikylpyopetus tapahtuu lapsen kasvaessa enenevästi myös suomen kielellä, jolloin oppilaita opettavat yhä enemmän myös suomenkieliset opettajat. Kielikylpyoppilaiden opettaminen esim. äidinkielessä ei ole aivan samanlaista kuin perusopetuksessa. Siksi kielikylpyä ei voida noin vain irrottaa ja siirtää asiaa tuntemattomaan kouluun. Kielikylpyopettajat ovat myös hyvin pieni joukko, jonka keskinäinen tuki ja tiivis yhteistyö ovat koko toiminnan tasokkuuden ja osaamisen kannalta olennaisen tärkeitä.

4. Ruotsinkielinen yhteistyö. Kielikylvylle tärkeää on sijainti myös lähellä ruotsinkielisiä kouluja. Jotta lapset saavuttavat elävän ikäpolvensa kielen, heillä tulee olla kontakteja myös ruotsin kieltä puhuviin ikätovereihinsa. Muuten vaarana on lasten ns. "tantsvenskan" jos ainoa käyttökontakti ruotsin kieleen on aivan eri ikäpolvea edustava opettaja.

5. Työrauha. Toivomme, että asiassa saadaan päätöksiä kohtuullisessa ajassa. Jatkuva epävarmuus on raskasta ja häiritsee keskittymistä normaaliin opetukseen. Päätösten tekeminen myös auttaa perheitä suunnittelemaan tulevaisuutta pitkällä tähtäimellä.

III Lausunto kielikylvyn sijoittumisesta kouluverkkoselvityksessä

Laaditussa kouluverkkoselvityksessä esitetään kielikylpyopetuksen siirtämistä 1.-2. luokkien osalta Luostarivuoren yhtenäiskoulun Seikkailupuiston yksikköön ja luokkien 3.-9. osalta Luostarivuoren yhtenäiskouluun määrittämättä tarkemmin kielikylpyopetuksen sijoittumispaikkaa. Ehdotuksessa Luostarivuoren yläkoulun kielikylpyopetus tarkoitettaneen säilyttää ennallaan.

Esityksen johdosta yhdistys lausuu seuraavaa:

1. Yhdistys vastustaa ehdottomasti kielikylvyn 1.-2. luokkien sijoittamista Seikkailupuistoon erilleen muusta kielikylpyopetuksesta.

Kielikylpy on pieni yksikkö, jota ei jo lähtökohtaisesti tule hajasijoitella ja jossa ajatus kahden luokan siirtämisestä erilleen muista on kestämätön. Kielikylpyoppilaat tulevat eri puolilta kaupunkia, joten Seikkailupuiston koulu ei myöskään ole heille minkäänlainen lähikoulu sen enempää kuin Kerttuli tai Luostarivuorikaan. Joukkoliikenneyhteydet Seikkailupuistoon ovat heikot, jolloin juuri pienimpien 1.- ja 2.-luokkalaisten kulkeminen kouluun olisi erittäin vaikeaa edes kahta linja-autoa käyttäen - ajatellaanpa esim. Suikkilasta kouluun kulkevaa ekaluokkalaista. Yhdistys katsoo, ettei kielikylvyn 1.- ja 2. - luokkien sijoittamiselle muista erilleen Seikkailupuistoon ole yhtään järkevää perustetta.

Kielikylpypedagogiikan edellyttämällä tavalla alakoulun kielikylpyluokkien 1.- 4. omat opettajat ovat ruotsinkielisiä ja luokkien 5.- 6. omat opettajat suomenkielisiä ja kaikki opettajat opettavat useampia kielikylpyluokkia omien suuntauspainotustensa mukaisesti ja periaatteella, että kukin opettaja opettaa ainoastaan yhdellä kielellä joko suomeksi tai ruotsiksi. Esitetyn erilleensijoittelun myötä erilleen toisistaan joutuisivat nimenomaan juuri 1.- 4. -luokkia opettavat neljä ruotsinkielistä opettajaa, mikä vaarantaisi merkittävästi ruotsinkielisten kielikylpyopettajien välisen tiimityön ja kielikylpyopetuksen kehittymisen jatkossa. Erittäin hankalaa, kiireistä ja oppilaiden valvontaa vaarantavaa olisi myös opettajien siirtyminen välituntien aikana paikasta toiseen, kun kaikki kielikylpyopettajat edellä todetusti opettavat sekä 1.-2.-luokkia että 3.-6.-luokkia. Kielikylvyssä ei myöskään ole selvästi erotettavissa alkuopetuksen eli 1.-2.-luokkien opettajia, vaan kaikki ruotsinkieliset opettajat ovat vuorollaan ottaneet opettaakseen 1.-luokan. Näin ollen Seikkailupuistoon "erotettavien" opettajien valikoitumisen ja kierron osalta on varmuudella nähtävissä ongelmia.

Hajauttamisen myötä myös työllä ja vaivalla vuosien kuluessa hankittu opetusmateriaali jouduttaisiin jakamaan Seikkailupuistoon ja Luostarivuoreen.

Mainittakoon myös, että kielikylvyssä on vuosien ajan toteutettu pidettyä ja hyväksi havaittua kummioppilastoimintaa, jossa 6.-luokkalaisten toimivat 1.-luokkalaisten kummeina ja tutustuminen aloitetaan jo päiväkotikäytössä. Seikkailupuiston hajasijoittelu rikkoisi tai vähintään heikentäisi myös tämän tärkeäksi koetun perinteen.

2. Yhdistys vastustaa ehdottomasti kielikylpyopetuksen siirtämistä Martin koulukiinteistöön.

Siltä varalta, että ehdotuksessa tarkoitettaisiin sijoittaa kielikylpy Luostarivuoren yhtenäiskoulun Martin yksikköön, yhdistys ilmoittaa, että se vastustaa sanottua siirtoa.

Kielikylpyopetus päiväkodissa tapahtuu Kerttulin koulun naapurissa osoitteessa Kellonsoittajankatu 6 ja yksiköiden välinen toimiva yhteistyö jatkossakin edellyttää, ettei kouluopetus siirry pienen lapsen kävelymatkaa kauemmas. Tässä mielessä Luostarivuoren koulun nykyiset tilat osoitteessa Luostarinkatu 13 sijaitsevat riittävän lähellä, mutta matka Martin kouluun on jo ratkaisevasti pidempi. Päiväkodin ja koulun sijainti lähellä toisiaan on tärkeää myös niille perheille, joilla on sekä koulu- että päiväkotikäisiä lapsia, joita kuljetetaan samalla kyydillä.

Luostarinkatu 13 myös sijaitsee keskustassa kävelyetäisyydellä kauppatorilta ja joukkoliikenneyhteydet sinne ovat kaikkialta hyvät. Sen sijaan Martin koululle joukkoliikenneyhteydet ovat selvästi huonommat ja kulkuetäisyys kauppatorilta on jo niin pitkä, ettei koulun voida sanoa sijaitsevan keskustassa hyvien pitkittäisyhteyksien varrella. Mikäli lasten päivittäistä kouluun kulkemista kohtuuttomasti vaikeutetaan, on ilmeinen vaara, että osa perheistä joutuu jatkossa luopumaan lastensa kielikylvystä.

Kielikylpyopetukselle on tärkeää sijaita myös lähellä Turun pääkirjastoa, koska ainoastaan sieltä on saatavissa ruotsinkielisiä kirjoja. Luostarinkatu 13:n sijainti myös pääkirjastoon nähden on erinomainen.

Martin koulun henkilökunnan tietämys kielikylpyopetuksesta ja sen vaatimuksista on pakostakin vähäinen. Siirto sinne tarkoittaisi, että kielikylpyopetuksen järjestämisessä jouduttaisiin monella tapaa alkamaan alusta. Sen sijaan koko kielikylpyopetuksen keskittäminen nimenomaan sen nykyiseenkin yläkouluun Luostarivuoreen oletettavasti turvaa kielikylpyosaamisen jatkossakin mahdollisimman hyvin.

Kerttulin koulu sijaitsee lähellä Sirkkalan koulua ja Luostarivuoren koulu St. Olofskolanin naapurissa. Sijainti osoitteessa Luostarinkatu 13 on edelleen lähellä Sirkkalan alakoulua, kun taas Martin koulun sijainti on selvästi epäedullisempi.

3. Yhteenveto

Yhdistys on tyytyväinen kielikylvyn olemassaolevaan jatkumoon ja näkee siirtymiseen aina liittyvän monenlaisia riskejä. Yhdistyksen ensisijaisena toiveena onkin saada jatkaa toimintaa Kerttulin ja Luostarivuoren kouluilla kuten ennen. Jos tämä ei ole mahdollista, kouluverkkoselvityksessä esitetty siirtyminen Luostarivuoren yhtenäiskouluun on yhdistyksen hyväksyttävissä seuraavin ehdoin ja edellytyksin:

- 1) kielikylpy siirtyy Luostarivuoren yhtenäiskouluun nimenomaan sen osoitteessa Luostarinkatu 13 sijaitseviin nykyisinkin Luostarivuoren koulun ja lukion käytössä oleviin tiloihin; ja
- 2) kaikki kielikylpyluokat 1.- 9. siirtyvät em. tiloihin toimimaan kaikki samassa Luostarinkadun osoitteessa ; ja
- 3) kielikylvyn pedagogiset erityisvaatimukset tunnustetaan ja niiden täyttäminen jatkossakin taataan.

Näiden edellytysten täytyessä muutos on kielikylvyn kannalta hyväksyttävissä.

Samalla yhdistys huomauttaa, että alakouluopetuksen siirtyminen Luostarivuoren koulukiinteistöön tulee edellyttämään koulurakennuksen ja pihan osalta aivan vastaavanlaisia muutoksia kuin kouluverkkoselvityksessä on suunniteltu Kerttulin alakoulun muuttamiseksi lukiokäyttöön. Tarvittavat muutokset ja niistä aiheutuvat kustannukset tulee ottaa suunnitelmissa ja laskelmissa huomioon.

Turussa 8. päivänä huhtikuuta 2009

Turun kielikylpyvanhemmat ry

Rita Melartin
Hallituksen puheenjohtaja

Heli Rantala
Sihteeri